

3.5.2024

Valtiovarainministeriö
Kunta- ja alueosasto

Viite: VN/35660/2023; VN/35020/2023

Asia: Kunnan oikaisuvaatimus VN/35660/2023 päätökseen – VN:n lausuntopyyntö oikaisuvaatimukseen liittyen

Hartolan kunta antaa lausuntonaan alla olevat selvitykset valtiovarainministeriön 24.4.2024 pyytämään lausuntopyyntöön.

1. Selvitys perusteista, joilla kuntayhtymä on kirjannut 20 miljoonan euron pakollisen varauksen

Hartolan kunta ei ole saanut Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymältä tai Päijät-Hämeen hyvinvointialueelta lakiin, tuomioistuimen päätökseen tai olemassa olevaan sopimukseen perustuvia perusteita palkkaharmonisointiratkaisuun liittyvän pakollisen varauksen tekemiseen. Päijät-Hämeen hyvinvointialueen esittämät yleisperustelut on yhtymän osakaskuntien taholta systemaattisesti kiistetty työsopimuslain, lain kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta sekä liikkeenluovutuslain vastaisina ja niihin perustumattomina.

Hyvinvointikuntayhtymän tilinpäätöstä tehtäessä sopimuksen kautta syntyneitä velvoitteita ei ole ollut eikä Hartolan kunta ole osallistunut sellaisen päätöksen tekemiseen, missä asiasta sovittaisiin muulla tavoin. Mikäli asiassa vedotaan vuonna 2023 tai sen jälkeen mahdollisesti syntyneeseen sopimukseen, Hartolan kunta vetoaa liikkeenluovutuksen perusteisiin ja katsoo, että se ei ole asiassa asianosainen.

KKO:n päätöksessä 2024:9 on todettu Lapin sairaanhoitopiirin aloittaneen palkkaharmonisointiin tähtäävät konkreettiset toimenpiteet kesällä 2016 ja toteutuksen tapahtuneen 2019–2020. Oikeuskäytännöistä ei KKO:n mukaan löydy täsmällistä yleisesti hyväksyttävissä olevaa enimmäisaikaa, jonka kuluessa palkkaerojen harmonisointi tulisi toteuttaa. Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä muodostettiin vuonna 2017 ja palkkaharmonisointia on viety eteenpäin vuoteen 2023 saakka. Tästä mm. kuntayhtymän henkilöstöasioista vastannut viranhaltija ja yhtymän johtaja on informoinut yhtymän jäsenkuntia kuntayhtymän toiminta-aikana.

Edellä kerrottuun perustuen Hartolan kunta toteaa, että Päijät-Hämeen hyvinvointialueen esittämät suulliset perusteet varauksen kirjaamisesta kiistetään edelleen. Sitä, että Päijät-Hämeen hyvinvointialue on tästä huolimatta tehnyt kirjauksen tilinpäätökseen, voidaan pitää hyvinvointialueen oman edun tavoitteluna ja tietoisena päätöksenä vaikuttaa omien valtionosuksiensa määrää lisäten ja kuntien valtionosuutta vähentäen. Varausta koskevan päätöksen tehneen Päijät-Hämeen hyvinvointialueen voidaan katsoa olleen esteellinen varauspäätöksen tekemiseen, koska kirjauksesta on ollut suoraan organisaatiolle odotettavissa merkittävää etua. Päätöksentekijän puolueettomuus on oikeuskäytännön ja oikeusturvan näkökulmasta keskeisimpiä oikeusperiaatteita, joita olisi tullut noudattaa myös hyvinvointialueiden päätöksenteossa.

3.5.2024

2. Selvitys kuntayhtymän varauksen perusteena olevien kustannusten todellisesta määrästä tämänhetkisen tiedon tai arvion mukaan

Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymällä ei ole ollut kuntayhtymän toiminnan päättyessä 31.12.2022 mitään sopimusta tai neuvottelutulosta palkkojen harmonisoinnista, vaan asiasta on sovittu 1.1.2023 jälkeen. Päijät-Hämeen hyvinvointialue ei ole toimittanut Hartolan kunnalle sopimusta tai muuta selvitystä, joka selvittäisi palkkaharmonisaatiokustannusten perusteita.

Hartolan kunta on saanut 4.10.2023 hyvinvointialueelta alustavat arviot palkkojen harmonisointikustannuksista jäsenkunnittain.

Alustavien arvioiden mukaan kustannukset ovat:

v. 2020 yhteensä 8.025.030 euroa, josta Hartolan kunnan osuus on 148.975 euroa

v. 2021 yhteensä 14.988.813 euroa, josta Hartolan kunnan osuus on 287.348 euroa

v. 2022 yhteensä 12.409.788 euroa, josta Hartolan kunnan osuus on 243.644 euroa.

Lisäksi Hartolan kunta on saanut 29.11.2023 Päijät-Hämeen hyvinvointialueelta päivitetty laskelmat palkkaharmonisaation kustannuksista ja niiden jakautumisesta kuntien kesken.

Päivitettyssä laskelmassa kustannukset on esitetty seuraavasti:

v. 2020 yhteensä 4.994.343 euroa, josta Hartolan kunnan osuus on 92.714 euroa

v. 2021 yhteensä 8.856.872 euroa, josta Hartolan kunnan osuus on 169.793 euroa

v. 2022 yhteensä 6.818,683 euroa, josta Hartolan kunnan osuus on 133.873 euroa.

Hartolan kunta ei ole tietoinen em. laskelmien oikeellisuudesta tai ilmoitettujen kuntakohtaisten laskelmien tai kohdennusten perusteista. Kunnalle ei myöskään ole esitetty yksityiskohtaisia laskelmia tai tositteita em. laskelmien perusteista.

3. Selvitys syistä, jotka ovat johtaneet mahdolliseen palkkaharmonisaatiosta tehdyn varauksen ja toteuman erotukseen

Hartolan kunta ei ole ollut osallisena tämän asiakokonaisuuden valmistelussa tai päätöksenteossa. Hartolan kunnalla ei ole tiedossaan perustelaskelmia varauksen tai sopimuksen osalta. Kunta ei siis ole tietoinen kysytystä asiasta.

4. Selvitys siitä, minä vuonna tehtyä työtä palkkaharmonisaatiokustannus koskee (suoriteperuste) ja voidaanko uuden tiedon valossa todeta korvauksen jaksottuvan suoriteperusteella useammalle vuodelle

Hartolan kunta ei ole saanut tietoonsa asiaa koskevia yksityiskohtia.

5. Selvitys varauksen kuntakohtaisesta jakautumisesta perussopimuksen mukaisesti erityisesti huomioiden ne kunnat, jotka ovat järjestäneet sosiaali- ja perusterveydenhuollon itse

Perussopimus toteaa alijäämien kattamisesta seuraavaa: ”Jos on nähtävissä, että yhtymätasoisesti on syntymässä alijäämää, estetään alijäämän syntyminen ensisijaisesti yhtymän toimintaa sopeuttamalla. Mikäli alijäämää syntyy, alijäämä katetaan tilinpäätöksen yhteydessä siten, että kustannus kohdistuu kullekin jäsenkunnalle sen tilinpäätösvouden palvelukäytön suhteessa.”

3.5.2024

Hartolan kunta toteaa, että se ei ole osallinen varauksen valmisteluun tai siihen liittyvän palkkaharmonisaatoratkaisun hyväksymiseen tai eikä kunnan hallussa ole tietoja, joilla laskelmien oikeellisuus voitaisiin varmentaa.

Hartolan kunnalle tulee varata oikeus ottaa kantaa hyvinvointialueelta pyydettyyn lausuntoon ja siinä esitettyihin tietoihin ennen valtiovarainministeriön päätöstä.

Hartolassa 3.5.2024

Jarkko Seppälä
kunnanjohtaja